

Kontant faktum

Tað var fyrstu ferð, at so kontant og beinrakið varð vist á ta indoktrining, diskriminering og kúgván, sum tann ágangandi kristiliga meirilutin fremur í Føroyum, sum ávíst av Høgna av Heiði í litlu grein hansara »Krossmerkið er symbol fyri kúgan«. Tað er eisini stuttligt at siggja, hvussu máttleyst flaggdagsrøðar-in hjá fólkaflakkinum — aftan á at hava reypað um alt frælsið undir krossmerkinum — nú roynir at bota um teirra flusnaða glansbilæt av demokratinum í hesum landi: Tá ið samanum kom, helt tann frísinti Jan Christiansen kortini, at tann gudleysi minnilutin í landinum ikki eigur at sleppa at kritisera

kristni læruna í skúlunum, útvarpi og sjónvarpi. Bara tey kristnu ella trúgvandi skulu sleppa at kritisera tey gudleysu og livs-áskoðan teirra.

Áðalloysnin hjá Jan til Høgna var at slökkja útvarpið, tá tey gudiliga tala. Hetta er at snúgvá sær undan spurningum. Í sama dagblaði ilskast Óli B. um »Jøda hatur« í útvarpinum. Hvi slökkir hann ikki bara fyri útvarpinum?

Jan sóknast eisini eftir landi við meira frælsi og frísini enn Føroyar. Svar: Far til Danmarkar! (Eg meinti, fólkaflaksmenn ynsktu fult sjálvstýri?). Nei, Høgni hevur allan rættin.

R.

Tað hvítasta svarta (the white coalminers burden).

paradis fyri teim svørtu
í kolanámum
suðuráfrika
heil fyri heilunum bjørtu
og lat tað gá

í myrkrinum svørt eygu lýsa

vit eiga svartari fólk
enn suðuráfríkanar

latum okkum sleppa teim niður
í paradís teirra svørtu

Oh, Lord,
may then His Butterfly
grow
White?

kári p.

Ein sonn samrøða

TVEIR menn hittust. Teir kendust sum javnaðarmenn. Valið gekst bara væl, tekur annar til orða. Ja, letur í hinum, sum var ein vanligur handverkari. Og tað besta úrsletið var, at vit komu í landsstýrið, sigur tann fyrri. Nei, vit komu ikki í landsstýrið, letur í handverkarinum.

TANN fyrri stúrsaði við: Hvi sigur tú so. Nei, Fólkaflakkurin kom ikki í landsstýrið, stökkur so úr handverkarinum. Lesarnir kunnu sjálvandi hugsa sær teir næstu spurningarnar og svarini. Men so eru vit komin so langt í samrøðuni, at handverkarin er komin til ta niðurstøðu, at Fólkaflakkurin er flakkurin hjá »okkum« og hevur gjørt mest fyri »okkum« vanligur.

HVAT ólukkan hevur hann gjørt fyri teg og meg. Pápi tín var vanligur fiskimaður, fekk eitt traðarstykki siðst í tretvinum, og tit arbeidsmenn, fiskimenn og handverkarar, sum ofta einki arbeidi høvdu, sigldu við útslitnum, kavrotnum sluppum og hvat høvdu tey gomlu hjá tær, tá megin var slitin úr hvørjum tægri og fingrar og kroppar bognir av sliti og gíkt, komu spurningarnir á rað hjá javnaðarmanninum.

HANN helt fram at spyrja: Var tað ikki javnaðarflokkurin sum kom við uppskotum um vinnuligar ábøtur, um lógina um minstuløn, um jarðarstykki til fiskimennin, so teir kundu hava eina kúgv, men sum bøndurnir ikki unta smámanninum og teir stovnað sjálvan Fólkaflakkin.

VAR TAÐ ikki Javnaðarflokkurin, sum mælti til størri trygdarkrøv til skip, var tað ikki javnaðarflokkurin sum fekk fram lógirnar um fólk, avlomis og einkjupensjón? Og var tað ikki javnaðarflokkurin sum fekk gongd á endurnýggj-ing av skipaflootanum siðst í hálvtrýssunum, tá fleiri túsund arbeidsfólk og fiskimenn leitaðu sær til Íslands, Grønlands og við fremmandum fiskiskipum?

OG VAR tað ikki Javnaðarflokkurin, sum gekk á odda at skatta tí timalønta — m.a. tær — sjúkra-dagpening lógina um arbeidaravernd, heimahjálparskipanina og er flokkurin sum altíð liggur á takinum at veita vanliga fólkinum betri kor?, helt javnaðarmaðurin fram.

TANN nýggi fólkaflakksmaðurin mátti treytarlest taka undir við hvørjum spurningi javnaðarmansins við einum eyðmýkjandi »ja«. Eisini tá javnaðarmaðurin risti við høvðinum og segði: Nei, tú, Fólkaflakkurin hevur sum fremsta endamálið at hjúkla um sínar egnu stórmenn, pengamenn.

OG TAÐ fekk sjálvandi javnaðarmannin at spyrja »Hvat ólukkan ger so, at tú nu er farin at velja Fólkaflakkin?« Jú, svaraði hin, tá teir fáa nakað, og okkurt kemur burtúr, ja, so fáa vit nokk eisini okkurt.

JA, MOLARNAR, stakk úr javnaðarmanninum. Eg veit ikki, um tað er rætt at kalla tað molar, men tað sum eftir er... ja ja, svaraði tann nýmvendi fólkaflakksmaðurin.

HENDA samrøðan er sonn!

mo

Bundin at dreyminum

Bundin at dreyminum
hesum sera lögna dreymi
um eitt hús við náttar útryðjuna
har glataðu skuggar okkara
í skýmligum stovum
mála veggirnar við sinum ótta
og tigandi fara um koll
og gammarnir matvisir skriggja

seg inn í svøvnin

yvir sovandi húsinum
eiga vit kortini eitt
eitt einasta hjarta
ið slær
undir loftunum.

Longsil mín

Longsil mín
ferðast imillum tykkum
øll tykkum ið liva
við eygum og kroppum
meðan dagarnir flyta sínar skuggar
gjøgnum gøturnar
longsil mín er gestur
í landsløgum tykkara
sum bleyt og heit
sova í regnljósinns brekkum
longsil mín er
lakið tit sova á
flosnað upp í kantunum
av tykkara beinleiðis gleði
um tað óvantaða
smakkin av grønnum tara
meðan tit liðandi flotna
upp móti glógvandi
vatnskorpunum.

Stovnurin er ikki tú. Tey fólk, ið hava brúk fyri hesum stovni burdu fingið loyvi at tosa teirra sak. Hvat tey vilja.

Eftir minum tykki komst tú als ikki fram við nøkrum revolusjónerandi. Tann avloðaða søgan um aftur. Ein slikur stjóri, ið situr í slikum sessi má/skal siggja enn longur fram, enn tú gjørdi hetta kveldið (men tú hevði jú

so knappa tíð).

Kinverjar siga: »Tann, ið ikki torir at biðja um hjálp, er veruliga eitt pinkulitið menniskja...«

Takk annars til Útvarp Føroya, at tit tóku tykkum tíð til at leggja hetta bandið á. Tit eru fantastiskir. Upplýsingarmiðdepulin mikli.

Ein lurtari

Kanska

Kanska kemur ein dagur
tá ið hugur mín
breiðir seg út sum eitt landslag
í ljósum loga
millum høg og grøn trø
har eg spældi sum barn —
kanska fer sál mín
óttafull at spyrja
hvar andadráttur jarðar er
hvaðan deyðadeymurin kemur
hvi øskan er heit
kanska fer sál mín
at spyrja
hvi landslagið sjevur.

Sum áin ið speglar himmalin

Sum áin ið speglar himmalin
vil eg njóta tín kropp
sum vætan ið sirmar niður yvir
skiftandi landslagið
sum varnir kossar og kin
vil eg njóta tín kropp
av sveitta og tárur
sum livið og luftin
við varsemi tæra
tí eisini himmalin speglast
bláur í eygum mínum
og vætan risur aftur
og tættar til skýggj
undir mánans hvíta ljósi.

Í oktober

Í oktober er náttin
ein hvítur eituroppur
í lesningi sínum —
og trøini standa
við heilt øðrum ljóðum
og heilt øðrum ljósi
í krúnunum setur lygnin
sini koldu gørn
eftir vetrarins gestum.

